

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

12.6.2006

B6-0330/2006 }
B6-0331/2006 }
B6-0332/2006 }
B6-0333/2006 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan mukaisesti

- Martine Roure, Lissy Gröner, Michael Cashman ja Claude Moraes PSE-ryhmän puolesta
- Sophia in 't Veld ALDE-ryhmän puolesta
- Daniel Marc Cohn-Bendit, Monica Frassoni, Jean Lambert, Gisela Kallenbach, Elisabeth Schroedter ja Raül Romeva i Rueda Verts/ALE-ryhmän puolesta
- Francis Wurtz GUE/NGL-ryhmän puolesta

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

- GUE/NGL (B6-0330/2006)
- ALDE (B6-0331/2006)
- Verts/ALE (B6-0332/2006)
- PSE (B6-0333/2006)

rasistisen ja homofobisen väkivallan lisääntymisestä Euroopassa

Euroopan parlamentin päätöslauselma rasistisen ja homofobisen väkivallan lisääntymisestä Euroopassa

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon kansainväliset ihmisoikeusvälineet, joissa kielletään rotuun ja etniseen alkuperään perustuva syrjintä, ja erityisesti kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamisesta tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen, jonka kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot ja useat EU:n ulkopuoliset valtiot ovat allekirjoittaneet,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2, 6, 7 ja 29 artiklan ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan, jotka velvoittavat Euroopan unionin ja sen jäsenvaltiot vaalimaan ihmisoikeuksia ja perusvapauksia ja joissa vahvistetaan Euroopan unionin keinot rasismiin, muukalaisvihaan ja syrjinnän torjuntaan, sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 21 artiklan,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toimet rasismiin, muukalaisvihaan, antisemitismiin ja homofobian torjumiseksi ja erityisesti syrjinnän vastaisen direktiivin 2000/43/EY rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta sekä direktiivin 2000/78/EY yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisestä puitteista samoin kuin rasismiin ja muukalaisvihaan torjuntaa koskevan neuvoston puitepäätösluonnoksen,
 - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa rasismista, muukalaisvihasta, antisemitismistä, homofobiasta, vähemmistöjen suojelusta, syrjinnänvastaisesta politiikasta sekä romanien tilanteesta Euroopan unionissa,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että rasismi ja muukalaisviha juontuvat irrationaalisista syistä ja että ne kytkeytyvät joskus huonoon sosiaaliseen asemaan, syrjäytymiseen ja työttömyyteen sekä siihen, että yhteiskuntiemme monimuotoisuutta ei haluta nähdä rikkaiden lähteenä,
- B. ottaa huomioon, että useissa Euroopan valtioissa, kuten viimeksi Belgiassa, Ranskassa, Saksassa ja Puolassa, on viime kuukausina tapahtunut rasismista, muukalaisvihasta ja juutalaisvastaisuudesta johtuneita väkivaltaisuuksia ja surmia ja että rasismi, muukalaisviha, antisemitismi ja homofobia jatkuvat edelleen muissa suorissa ja epäsuorissa muodoissa Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella,
- C. ottaa huomioon, että Venäjän viranomaiset kielsivät homojen, lesbojen, biseksuaalien ja transseksuaalien yhtäläistä kohtelua ja suvaitsevuuutta ajavan marssin, joka oli tarkoitus järjestää 27. toukokuuta Moskovassa, mikä loukkasi Euroopan ihmisoikeussopimuksen takaamaa oikeutta rauhanomaiseen kokoontumiseen ja mielenilmaisuun; toteaa, että poliittiset ja uskonnolliset johtajat osallistuivat mustamaalaukseen kehottaen ihmisiä osallistumaan tapahtuman jälkeen esiintyneisiin väkivaltaisuuksiin ja osallistuivat itse niihin,

- D. katsoo, että poliittiset johtajat sekä eurooppalaisella, kansallisella että alueellisella tasolla ovat vastuussa hyvän esimerkin näyttämisestä edistämällä suvaitsevaisuutta, ymmärtämystä, muiden ihmisten kunnioittamista sekä rauhanomaista yhteiseloä,
- E. ottaa huomioon, että jotkut poliittiset puolueet ja monissa tapauksissa vallassa olevat tai paikallistasolla laajasti edustettuina olevat puolueet ovat tarkoituksella ottaneet asialistallaan keskeiselle sijalle rotuun tai etniseen tai kansalliseen alkuperään, uskontoon tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvään suvaitsemattomuuteen liittyviä kysymyksiä ja sallineet poliittisten johtajien käyttä kieltä, joka yllyttää rasistiseen tai muunlaiseen vihaan ja lietsoo äärisuuntauksia yhteiskunnassa,
- F. ottaa huomioon, että Puolan hallitsevan puolueen jäsen on kehottanut ryhtymään avoimeen väkivaltaan homoja vastaan, kun suunnitteilla on homojen oikeuksien puolesta järjestettävä marssi Varsovassa,
- G. ottaa huomioon, että jäsenvaltiot ovat suunnitelleet erilaisia toimenpiteitä sellaisia poliittisia puolueita vastaan, jotka edistävät Euroopan ihmisoikeussopimuksen takaamia arvoja loukkaavia ohjelmia ja toimia, julkisen rahoituksen lakkauttaminen mukaan lukien,
- H. ottaa huomioon, että jalkapallo-ottelujen aikana on tapahtunut häpeällisiä ja vakavia rasistisia hyökkäyksiä ja että on syytä pelätä, että vastaavanlaisia tapauksia voi sattua käynnissä olevien jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen aikana,
- I. ottaa huomioon, että koulutus ja varsinkin peruskoulutus on tärkeä toimintaa edeltävä politiikan alue torjuttaessa rasististen asenteiden ja ennakkoluulojen ilmenemistä myöhemmässä elämässä ja että politiikan laatijoiden on otettava asianmukaisesti huomioon valtion peruskouluissa tapahtuvan sopivan sosiaalisen ja etnisen sekoittumisen tuoma hyöty,
- J. katsoo, että tiedotusvälineillä on tärkeä ja merkittävä asema rasistista väkivaltaa koskevan yleisen käsityksen muodostumisessa ja että joissakin jäsenvaltioissa tiedotusvälineillä on tapana antaa väkivallasta yksiulotteinen ja ennakkoluuloinen kuva, jolloin niillä on vastuu rasismia ja muukalaisvihaa koskevan väärän tiedon levittämisestä,
- K. ottaa huomioon, että Internetissä olevien kotisivujen, jotka ovat rasismia ja vihaa lietsovien ryhmien tärkein tietolähde, suuri määrä herättää kysymyksen, miten ongelmaa voidaan torjua ilmaisunvapautta loukkaamatta,
- L. katsoo, että jäsenvaltioiden poliisivoimat ja oikeuslaitokset ovat keskeisen tärkeässä asemassa rasistisesta väkivallasta rankaisemisessa ja rasistisen väkivallan torjunnassa; katsoo kuitenkin, että ne eivät aina pysty suojelemaan kansalaisia rasistiselta väkivallalta eivätkä estämään ääriaineiksi syylistymästä kyseisiin rikoksiin ja että näin ollen jäsenvaltioiden pitäisi pohtia, ilmeneekö niiden poliisivoimissa ja oikeusjärjestelmissä institutionaalista rasismia, ottaa huomioon, että joissakin maissa poliisin väkivalta kohdistuu erityisesti etnisiin, rodullisiin ja seksuaalisiin vähemmistöihin ja loukkaa suoraan niiden oikeutta kokoontua vapaasti,
- M. ottaa huomioon, että jäsenvaltioilta puuttuvat rasismia, muukalaisvihaa, antisemitismiä ja homofobiaa koskevat ja erityisesti näihin ilmiöihin liittyvää väkivaltaa ja syrjintää koskevat

tilastotiedot,

- N. ottaa huomioon, että vaikka asiasta on neuvoteltu jo viisi vuotta, neuvosto ei ole vieläkaan hyväksynyt komission ehdotusta puitepäätökseksi rasismiin ja muukalaisvihan torjunnasta, minkä vuoksi komissio on uhanut peruuttaa ehdotuksensa, ja että kyseinen väline olisi ollut hyvä keino käsitellä rassistiseen vihaan liittyviä rikoksia ja rangaista niiden tekijöitä,
- O. ottaa huomioon, että neljä jäsenvaltiota – Saksa, Luxemburg, Itävalta ja Suomi – on haastettu Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen, koska ne eivät ole täyttäneet rotujen tasa-arvosta annetun direktiivin 43/2000/EY vaatimuksia,
1. pahoittelee sitä, ettei neuvosto ole saanut hyväksytyä rasismiin ja muukalaisvihan torjuntaa koskevaa neuvoston puitepäätöstä vuodelta 2001, ja kehottaa tulevaa neuvoston puheenjohtajavaltiota Suomea aloittamaan sen käsittelyn viipymättä uudelleen ja kehottaa neuvostoa toteuttamaan sopimuksen sen ulottamisesta koskemaan myös homofobiaan, antisemitismiin tai islaminvastaisuuteen perustuvia tai muunlaisia rikoksia, joiden syynä on etniseen alkuperään, rotuun, seksuaaliseen suuntautumiseen tai uskontoon perustuva pelko tai viha tai jokin muu irrationaalinen syy; kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan rikoslainsäädäntöön liittyviä toimia, joilla pyritään lähentämään kyseisistä rikoksista langetettavia rangaistuksia kaikkialla Euroopan unionissa; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita panemaan tehokkaasti toimeen syrjinnän vastustamista koskevat direktiivit ja kehottaa komissiota haastamaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen jäsenvaltiot, jotka eivät tee niin; kehottaa myös ehdottamaan ennen vuoden 2007 puoliväliä uusia lainsäädännöllisiä välineitä, jotka käsittävät kaikki EY:n perustamissopimuksen 13 artiklassa mainitut syrjinnän perusteet ja joilla on sama soveltamisala kuin direktiivillä 2000/43/EY;
 2. tuomitsee voimakkaasti kaikki rassistiset hyökkäykset ja ilmaisee solidaarisuutensa kaikille kyseisten hyökkäysten uhreille ja heidän perheenjäsenilleen ottaen huomioon erityisesti:
 - Antwerpenissa 12. toukokuuta 2006 tapahtuneen belgialaisen lapsen ja tätä hoitaneen mustaihoisen malilaisnaisen harkitun murhan, jonka tekijä, nuori äärioikeistolainen, oli hetkeä aikaisemmin haavoittanut vakavasti turkkilaista alkuperää olevaa naista yrittäessään tappaa tätä;
 - Brysselissä tammikuussa 2006 tapahtuneen 16-vuotiaan pojan murhan ja huhtikuussa 2006 tapahtuneen 17-vuotiaan pojan murhan, ja ilmaisee närkästyksensä siitä, miten näitä murhia on joissakin tapauksissa käsitelty tiedotusvälineissä, sillä uutisointi johti ajoittain kokonaisten yhteisöjen perusteettomaan syyllistämiseen suuren yleisön silmissä;
 - Ranskassa helmikuussa 2006 tapahtuneen Ilan Halimin raiskauksen, kidutuksen ja murhan, jonka teki erilaisia etnisiä taustoja edustava 22 henkilön jengi, ja on erityisen huolestunut tämän rikoksen antisemitistisestä ulottuvuudesta;
 - Ranskassa maaliskuussa 2006 tapahtuneen Chaïb Zehafin murhan, jonka aiheutti hänen etninen alkuperänsä;
 - Etiopiasta lähtöisin olevan Saksan kansalaisen Kevin K:n raa'an pahoinpitelyn, joka

RC\619424FI.doc

PE 374.601v01-00}
PE 374.602v01-00}
PE 374.603v01-00}
PE 374.604v01-00} RC1

tapahtui 9. tammikuuta 2006 Pömmelten kylässä Saksi-Anhaltin osavaltiossa, erityisesti siksi, että sen motiivi oli rotuun perustuva;

- helmikuussa 2006 tapahtuneen Gisbertan, portugalilaisessa Oporton kaupungissa asuneen transseksuaalin, järkyttävän kidutuksen ja murhan, jonka teki ryhmä alaikäisiä lapsia ja nuoria, ja kehottaa Portugalin viranomaisia tekemään kaiken voitavansa rangaistakseen kyseisestä tapauksesta vastuussa olevia henkilöitä ja torjumaan rankaisemattomuuden ilmapiiriä edellä mainittuun ja muihin vihaan perustuviin rikoksiin liittyen;
 - Puolan pööräbiini Michael Schudrichiin Varsovassa kohdistuneen hyökkäyksen sekä puolalaisten perheiden liiton johtavan jäsenen lausunnot, jotka lietsovat homoihin, lesboihin, biseksuaaleihin ja transseksuaaleihin kohdistuvaa väkivaltaa suvaitsevuutta ja tasa-arvoa koskevan kulkueen aikana;
3. pitää myönteisenä, että yleisen järkytyksen ilmaisemiseksi edellä mainittujen tapauksien johdosta ja yleisön tuen ilmaisemiseksi rasismien, muukalaisvihan ja antisemitismien torjunnalle Antwerpenissa ja Pariisissa pidettyihin joukkomielenosoituksiin osallistui tuhansia ihmisiä; pitää samoin myönteisenä suvaitsevaisuutta vaatineita mielenosoituksia Puolassa ja etenkin vuonna 2006 Varsovassa järjestetyn Gay Pride -kulkueen saamaa lämmintä vastaanottoa;
 4. on hyvin huolestunut rasistisen, muukalaisviamielisen, antisemitistisen sekä homofobisen suvaitsemattomuuden yleisestä lisääntymisestä Puolassa, mitä edistävät osaltaan uskonnolliset tekijät, kuten Radio Maryja, jota myös Vatikaanin edustajat ovat arvostelleet juutalaisviamielisistä näkemyksistä; katsoo, että EU:n olisi ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ilmaistakseen huolestuneisuutensa ja erityisesti käsitelläkseen puolalaisten perheiden liiton, jonka johtajat kiihottavat ihmisiä vihaan ja väkivaltaisuuksiin, osallistumista hallitukseen; muistuttaa Puolaa sen sitoumuksista ja velvoitteista, jotka pohjautuvat perustamissopimukseen ja etenkin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklaan, sekä sopimusten noudattamatta jättämisestä seuraavista mahdollisista pakotteista; kehottaa Puolan hallitusta tässä yhteydessä harkitsemaan vielä uudelleen tasa-arvoedustajan viraston lakkauttamista; pyytää rasismien ja muukalaisvihan tutkimuskeskusta suorittamaan tutkimuksen, joka koskee Puolassa leviävää rasistisen, muukalaisviamielisen ja homofobisen suvaitsemattomuuden ilmapiiriä ja tarkistamaan, ovatko Puolan opetusministerin toimet ja lausunnot Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan mukaisia;
 5. tuomitsee jyrkästi Venäjän viranomaisten päätöksen kieltää ensimmäinen Gay Pride -tapahtuma Moskovassa 27. toukokuuta ja tuomitsee myös sen, että viranomaiset eivät pystyneet takaamaan rauhanomaisten mielenosoittajien ja ihmisoikeusaktivistien turvallisuutta; muistuttaa Venäjän viranomaisia siitä, että kokoontumisvapaus on yksi perustavista ihmisoikeuksista, joka taataan Venäjän federaation perustuslain 31 pykälässä; on hyvin huolissaan siitä, miten venäläiset poliitikot ja uskonnolliset järjestöt ovat osallistuneet lesbojen, homojen, biseksuaalien ja transseksuaalien vastaisen väkivallan ja vihan lietsomiseen; ilmaisee toiveensa, että vastaava ei toistu tulevaisuudessa, ja kannustaa Venäjän viranomaisia antamaan luvan Gay Pride -kulkueen järjestämiseen vuonna 2007 ja takaamaan sen osanottajien turvallisuuden;

6. on hyvin pettynyt siihen, että EU:n johtajat eivät ottaneet edellä mainittua kysymystä esille EU:n ja Venäjän välisessä 18. toukokuuta järjestetyssä huippukokouksessa;
7. on myös hyvin pettynyt siihen, että komission puheenjohtaja Barroso ja komission jäsenet Frattini ja Spidla eivät tavanneet eurooppalaisia uskonnollisia johtajia 30. toukokuuta tuomitakseen venäläisten ortodoksipappien aktiivisen osallistumisen väkivaltaiseen homojen vastaiseen uusnatsien kulkueeseen Moskovassa 27. toukokuuta;
8. on hämmästyntynyt ja huolestunut Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen puheenjohtajan Moskovan tapahtumia koskevista reaktioista, kun hän onnitteli Venäjää ihmisoikeuskysymysten erinomaisesta hoidosta sen sijaan, että hän olisi tuominut 27. toukokuuta tapahtuneet perustavien ihmisoikeuksien loukkaukset;
9. kehottaa EU:n edustajia ottamaan seuraavassa G8-ryhmän huippukokouksessa ottamaan Venäjän kanssa kiireellisesti esille ihmisoikeuskysymykset sekä käsittelemään etenkin oikeutta rauhanomaisiin mielenosoituksiin;
10. kehottaa Euroopan unionin toimielimiä, jäsenvaltioita ja Euroopan kaikkia demokraattisia poliittisia puolueita tuomitsemaan kaikkinaisen suvaitsemattomuuden, rasistisen vihanlietsonnan sekä kaikenlaisen ahdistelun ja rasistisen väkivallan;
11. pitää valitettavana, että monien selvästi muukalaisvastaista, rasistista, antisemitististä tai homofobista linjaa ajavien ääripuolueiden ja -ryhmien kannatus on lisääntynyt useissa jäsenvaltioissa ja että jotkut kyseisistä ryhmistä ovat äskettäin päässeet Puolan hallitukseen; korostaa tarvetta käsitellä tämän ilmiön perussyitä, kuten huonoa sosiaalista asemaa, syrjäytymistä sekä työttömyyttä;
12. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita päättämään viipymättä vähintäänkin mahdollisuudesta lakkauttaa sellaisten poliittisten puolueiden julkinen rahoitus, jotka eivät kunnioita ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta, jotka on vahvistettu Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, ja kehottaa niitä jäsenvaltioita, joilla jo on tämä mahdollisuus, soveltamaan sitä välittömästi;
13. kehottaa jäsenvaltioita käynnistämään kampanjoita ja hankkeita kaikilla tasoilla ja aloilla ja erityisesti tiedotusvälineissä ja kouluissa edistääkseen kulttuurillista monimuotoisuutta rikkauden ja taloudellisen dynaamisuuden muotona, sukupuolten välistä tasa-arvoa, syrjinnän torjuntaa, suvaitsevaisuutta, vuoropuhelua sekä integroitumista esimerkiksi yhdenvertaisten mahdollisuuksien teemavuoden (2007) ja kulttuurien välisen vuoropuhelun teemavuoden (2008) yhteydessä;
14. kehottaa jäsenvaltioita kiinnittämään asianmukaisella tavalla huomioita rasismiin, seksismiin, muukalaisvihan ja homofobian torjuntaan sekä keskinäisissä suhteissaan että kahdensiväisissä suhteissaan kolmansien maiden kanssa;
15. kehottaa komissiota jatkamaan syrjinnänvastaisen politiikan kehittämistä valmisteilla olevan integroitumista koskevan politiikkansa ohella; katsoo, että yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi on tarpeen kiinnittää asianmukaista huomiota integroitumiseen ja muihin ei-

lainsäädännöllisiin toimiin, kuten yhteistoiminnan ja osallistumisen edistämiseen;

16. korostaa, että Saksassa käynnissä olevien jalkapallon MM-kisojen yhteydessä on tuettava rasismien ja muukalaisvihan vastaisia aloitteita, ja kehottaa viranomaisia seuraamaan rasistisia tekoja tarkoin sekä asettamaan niihin syyllistyneet henkilöt syytteeseen ja tuomitsemaan heidät;
17. muistuttaa, että rasismia ja muukalaisvihaa ja etenkin niihin liittyvää väkivaltaa koskevat asianmukaiset ja selvät määritelmät ja tilastot ovat tarpeen, koska niiden avulla näitä ilmiöitä voidaan torjua tehokkaasti, kuten Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskus jo totesi vuoden 2005 vuosikertomuksessaan korostaen, että rasistisia väkivallantekoja ei ole tilastoitu esimerkiksi Italiassa, Portugalissa ja Kreikassa;
18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioille, Euroopan neuvostolle sekä Venäjän federaation hallitukselle.